

doznání jeho nesmí nic dáti, a kdyby žalovaná strana se nedostavila, nesmí přece vydati rozsudek pro zmeškání, nýbrž musí věc stejně pečlivě vyšetřiti. A tak by se mohlo říci, že když nebránění se nemá účinku na výsledek sporu, nemůže ho míti ani opominutí příslušného odvolacího nebo dovolacího návrhu, a že vždy i ve vyšších stolicích musí se z úřední povinnosti přihlížeti k tomu, zda důvod rozluky jest objektivně řádně prokázán. V tomto případě je tedy otázka ta, bude-li po výslechu svědků přijato za prokázáno, že žalobce se žalovanou skutečně tak špatně nakládal, že měla všecku příčinu společnou domácnost míjeti, zda může soud pro nedostatek uplatňovaného zlomyslného opuštění, tedy pro nedostatek důvodu rozluky žalobu přímo zamítnouti, či zda rozhodujícím jest nyní už pouze dovolací návrh, jenž se omezil výlučně na otázku viny, najmě spoluviny žalobcovy, a výrok nižších stolic o rozluce samé ponechává netknutým, takže ten už nabyl právní moci a nelze jej více změnit. Zajisté toto poslednější jest pravé a správné. Neboť, kdyby byla žalovaná dovolání vůbec nepodala, byly by rozsudky nižších stolic zůstaly v platnosti a nebylo by bývalo možno přes všecku zásadu vyšetřovací, v řízení rozlukovém platící, nic na nich změnit. Jestliže tedy žalovaná dovolání podala, může k němu býti přihlíženo jen v té míře, pokud bylo podáno, jest rozhodným jeho dovolací návrh, a výrok, kterého se návrh ten nedotýká, nabyl právní moci a nemůže býti na něm ničeho měněno. Bude se tedy moci jednati již jen o spoluvinu manželovu, neboť i výrok o své vlastní vině nechává žalobkyně v dovolání nenapadeným a toto omězení řízení na pouhou otázku viny má veledůležitý procesuální význam; poněvadž nejde už o důvod rozluky, který nemůže býti dokazován výslechem stran, nýbrž jen o otázku viny, při níž důkaz ten vyloučen není, takže, nestačí-li soudu důkaz svědky, kteří přece jen z valné části jsou svědky »od slyšení« (ab auditu), může soud, třeba-li, sáhnouti i k výslechu stran.

Čís. 5506.

Při společenstvech s ručením obmezeným lze doplatky, požadované ku krytí schodku, vřaditi mezi aktiva společenstva. Není-li po jich připočtení družstvo pasivním, nemají ani likvidatoři povinnost zakročiti o vyhlášení úpadku.

Není závady, by bytové společenstvo neumluvilo s členem vybírání t. zv. drahotního přídavku (příspěvku) stavebního.

(Rozh. ze dne 1. prosince 1925, Rv I 1343/25.)

Stavební společenstvo s ručením obmezeným domáhalo se na žalovaném členu zaplacení doplatku 15.000 Kč. Žalovaný namítl započtením vzájemnou pohledávku 20.000 Kč, již zaplatil žalobci na jeho vyzvání jako drahotní příspěvek. Procesní soud první stolice uznal podle žaloby a neuznal po právu pohledávku namítanou započtením. Odvolací soud napadený rozsudek potvrdil a uvedl ku konci důvodů: Pokud odvolatel napadá výrok prvního soudu, že započtením namítaná pohledávka 20.000 Kč není po právu, stačí k vyvrácení jeho vý-

vodů poukázati na obsah prohlášení ze dne 10. listopadu 1920, jím vlastnoručně podepsaného. Tímto prohlášením zavázal se žalovaný vědomě k zaplacení drahotního příspěvku 10.000 Kč za každou obytnou místnost, která mu bude pro bytový úřad dána k dispozici a zaplatil-li za dvě takové místnosti 20.000 Kč, splnil tím jen svůj závazek a nemá oproti žalujícímu družstvu zákonného nároku na vrácení tohoto peníze.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Jak zjištěno, byly na valné hromadě žalujícího družstva dne 14. června 1923 usneseny zrušení a likvidace družstva a byla likvidatory k tomuto dni sestavena likvidační bilance vykazující schodek 1,122.846 Kč 42 h; ve valné hromadě dne 25. června 1924 byla pak tato bilance schválena a usneseno, by vymáhán byl na členech k úhradě schodku doplatek ve výši 50% členských příspěvků (závodních podílů). Dovolatel, na němž jest v tomto sporu 50%ní doplatek v zažalované výši vymáhán, vyslovuje názor, že při passivitě bilance měli likvidatoři navrhnouti vyhlášení úpadku, v němž by stav jmění byl zjištěn a rozvrhové řízení bylo provedeno, že však nejsou oprávněni samovolně ony doplatky stanoviti a na členech vymáhati; správnost tohoto závěru snaží se dovolatel vyvoditi z §u 49 zákona ze dne 9. dubna 1873, čís. 70 ř. zák. Ale ani z předpisu §u 49 nelze správnost tohoto závěru dovoditi. Dle §u 76 zákona ručí členové za závazky společenstva s ručením obmezeným nejen v případě úpadku, nýbrž i v p ř í p a d ě l i k v i d a c e. Jest sice pravda, že dle §u 49 jsou likvidatoři pod vlastní zodpovědností povinni, by navrhli vyhlášení úpadku, je-li z bilance patrné, že aktiva společenstva nestačí ke krytí jeho dluhů. Ale § 49 obsahuje jen všeobecná ustanovení o povinnostech likvidatorů a vztahuje se na společenstva s ručením jak obmezeným tak neobmezeným. Proto jest jej vykládati tak, by neobsahoval rozporu s dalšími zvláštními předpisy, zejména s předpisy jen pro společenstva s ručením obmezeným platícími (§ 76—86 zákona). A tu nelze přehlédnouti, že v §u 85 doplatky členů výslovně se označují jako částky d l u h o v a n é společenstvu s ručením obmezeným. Ustanovení toto jest v souhlasu s různou povahou obojího druhu společenstev. Při ručení n e o m e z e n é m ručí členové v ě ř i t e l ů m za schodek celým jměním solidárně a vzhledem k tomuto dalekosáhlému závazku jest zvlášt upraveno t. zv. rozvrhové řízení (§ 61 a násl. zákona). Při společenstvech s ručením o b m e z e n ý m jde však dle § 76 jen o úhradní závazek vůči společenstvu. Lze tedy při společenstvech s ručením obmezeným doplatky ke krytí schodku požadované, které v § 85 jsou označeny jako částky společenstvu dluhované, vřaditi mezi aktiva společenstva, a jestliže po připočtení jich není družstvo passivní, nemají ani likvidatoři povinnost o vyhlášení úpadku zakročiti. V tomto případě stačí dle likvidační bilance k nabytí bilanční rovnováhy splacení polovice (50%) doplateků, které na členech dle §u 76 zákona mohou býti požadovány. Tím padá celý podklad námítky shora uvedené, a netřeba se obíratí tím, zda i z jiných důvodů jeví se tato námítka neopodstatněnou. Pokud jde o nárok na vrácení drahotního přídavku stavebního namítaný

započtením, posoudil odvolací soud věc správně, a stačí odkázati na důvody napadeného rozsudku. Vzhledem k vývodům dovolacím se ještě podotýká: Dle §u 2 stanov může družstvo od členů vybírati i takovéto příspěvky (arg. slova: »a jiné platy«). Tudíž nebylo třeba změnit stanov za tím účelem, aby mohl vybírán býti drahotní příspěvek stavební, a vybírání jeho, neboli, jak dovolatel praví, zvýšená tím platební povinnost členů neodporuje stanovám. Vybírání jich neodporuje ani zásadám v §§ 5, 11 a 76 zákona o společenstvech; v podstatě jde o vzájemnou protihodnotu za plnění žalujícího družstva, totiž za to, že dovolateli i za tehdejších svízelných stavebních poměrů a stoupnutí cen stavebního materiálu a mezd byly v novostavbách družstevních dány k použití náhradní místnosti pro bytový úřad, aby tento neprovedl částečné zabránění bytu dovolatelova. Plat tento označen jest výslovně jako **příspěvek**, nikoli jako zápůjčka družstvu nebo vypověditelný, u družstva učiněný vklad, v kterých případech by mohl dovolatel bez ohledu na poskytnutí náhradních místností částky tyto zpět žádati. Příspěvek onen jest též něčím zcela odlišným od závodních podílů, a stanovení příspěvků těchto není ani porušením oněch bodů smlouvy společenské, které se vztahují na výši podílů a způsob jich složení. Příspěvky tyto nelze ani pokládati za plnění na účet ručebního závazku v §u 76 zákona a §u 24 stanov členům uloženého; kdyby tomu tak býti mělo, to by se vlastně měla věc tak, že členové to, co dle §u 24 druhý odstavec stanov a §u 76 cit. zák. měli by plniti teprve po zahájení likvidace, splnili by již dříve a že tyto částky byly by již včas zahájení likvidace spotřebovány, čímž účel předpisu §u 24 druhý odstavec stanov a 76 zákona by byl zmařen. Ostatně dovolatel vyličenou právní stránku oněch příspěvků vlastně sám v dovolání připouští, nazývá je »zvýšenou platební povinností«, a namítá jen, že k založení povinnosti této třeba změny stanov na základě usnesení valné hromady.

Čís. 5507.

Povolena-li exekuce vyklizením »na ohlášení«, nájemce však před uplynutím vyklizovací lhůty zažádal o odklad exekuce a exekuční soud se usnesl, že o výkonu exekučního vyklizení bude rozhodnuto až po vyřízení návrhu na odklad, běží lhůta §u 575 c. ř. s. ode dne, kdy návrh na odklad exekuce byl právoplatně zamítnut.

(Rozh. ze dne 1. prosince 1925, Rv I 1845/25.)

Usnesením ze dne 19. listopadu 1924 povolena byla žalovaným proti žalobci na základě usnesení ze dne 24. dubna 1924 exekuce na přihlášení vyklizením místností. Žalobce měl vykliditi místnosti do 14. listopadu 1924. Žalobce tvrdí, že si měli žalovaní, vymáhající vyklizení exekucí na přihlášku, vymoci ve lhůtě 14denní, počínající dnem, stanoveným v právoplatném výpovědním usnesení, nejen povolení exekuce, nýbrž žádati i za její výkon. Poněvadž tak neučinili, nastalo prý obnovení nájemního poměru. Navrhl proto žalobce, by bylo uznáno právem, že nárok žalovaných z usnesení ze dne 24. dubna 1924 zanikl. Žaloba byla